

1976

Monografier

- 7601 **Le rendez-vous suédois** : conversations avec Serge Richard. – Paris : Stock, 1976. – 203 s. – (Les grands leaders)
Övers.: La cuestión sueca. Madrid : Cambio 16, 1977. 183 s. (Temas ; 16)
Ingående bidrag: cf. 7504, 7531, 7639, 7672
Ämnesord se respektive bidrag
- 7602 **Tillsammans kan vi göra ett bra land bättre** : [Olof Palme om socialdemokraternas politik inför valet 1976] / [ms. har utformats tillsammans med Sven O. Andersson]. – Stockholm : Tiden i samarbete med Socialdemokraterna, 1976. – 128 s.
Äo: Arbetslivets förnyelse; Demokrati; Ekonomisk politik; Familjepolitik; Miljöpolitik; Partipolitik, socialdemokraterna (historik); Socialdemokrati; Solidaritet; Sysselsättningspolitik; Valet 1976
- 7603 **Uttalande den 17 juni av statsminister Palme om massakern i Soweto i Sydafrika**. // Utrikesfrågor 1976. – Stockholm, 1977. – (Aktstycken utgivna av Utrikesdepartementet ; N.S., 1:C:26). – S. 176
Äo: Apartheid; Soweto; Sydafrika

Tal

- 7604 **1984.** // HSB:s riksförbund. Bostadsriksdag (1976 : Helsingborg), Protokoll. – 1976. – S. 10–22
Även publ.: Det svenska samhället 1984. // Med egna ord : samtal med Serge Richard och Nordal Åkerman. 1977. S. 149–164. [Utdrag]
cf. 7701
Äo: 1984; Arbete; Arbetslagstiftning; Arbetstillivets förnyelse; Barn; Byråkrati; Familjepolitik; Frihet; Det mjuka samhället; Orwell, George; Solidaritet
- 7605 **Allmänpolitisk debatt.** // Riksdagens protokoll. – 1975/76:59, s. 35–43, 49–52, 56–58
Äo: Ekonomisk politik; Energipolitik, centerpartiet; Familjepolitik; Ideologi, folkpartiet; Kärnkraftsfrågan; Oppositionspolitik, borgerlig; Sysselsättningspolitik; Vårdnadsbidrag
- 7606 **Allmänpolitisk debatt.** // Riksdagens protokoll. – 1976/77:16, s. 3–11, 24–26, 34–36, 60–61, 63–65
Äo: Ekonomi; Energipolitik, centerpartiet; Kärnkraftsfrågan; Oppositionspolitik, socialdemokraterna; Partipolitik, socialdemokraterna; Politisk moral; Regeringen Fälldin 1; Regeringspolitik, Fälldin 1; Svikna vallöften; Valet 1976; Vallöften
- 7607 **Anförande av statsminister Olof Palme.** // Beklädnadsarbetarnas förbund – textil, konfektion, läder. Kongress (1 : 1976 : Stockholm), Protokoll. – 1977. – S. 296–311
Äo: Borgerligt regeringsalternativ; Energipolitik, centerpartiet; Familjepolitik; Hagaöverläggningarna; Högerkrafternas propaganda; Skattepolitik; Sysselsättningspolitik; Valet 1976
- 7608 **Arbetsrättsreform.** // Riksdagens protokoll. – 1975/76:145, s. 149–158; 1975/76:146, s. 181–183, 189–191, 193–195
Även publ.: Arbetstillivets förnyelse. // En levande vilja / Olof Palme ; [red.: Sven Ove Hansson]. 1987. S. 112–124. [Utdrag]. – Arbetstillivets förnyelse. // Palme själv : texter i urval / redigerad av Sven Ove Hansson. 1996. S. 102–109. [Utdrag]
cf. 8701, 9601
Äo: Arbetslagstiftning; Arbetstillivets förnyelse; Arbetsmiljö; Inflytande; Oppositionspolitik, centerpartiet; Oppositionspolitik, moderaterna; Oppositionspolitik, vänsterpartiet kommunisterna; Välfärdssamhället

- 7609 **Communists in crisis** : [ur anförande vid Sveriges socialdemokratiska kvinnoförbunds konferens ”Sverige i världen” i Stockholm den 20 februari 1976]. // *Socialist affairs*. – 26(1976):3, s. 64–65, 68–69
Även publ.: Om demokratin och om kommunismen. // Med egna ord : samtal med Serge Richard och Nordal Åkerman. 1977. S. 125–138
cf. 7701
Äo: Demokrati; Demokratisk socialism; Den demokratiska centralismen; Eurokommunism; Europeiska socialdemokratin; Ideologi; Ideologier; Kapitalism; Kommunism; Konservatism; Mänskliga rättigheter; Proletariatets diktatur; Den proletära internationalismens princip; Vänsterpartiet kommunisterna
- 7610 **Demokratis livskraft** : anförande vid framtidsgruppens Idé på sikt konferens den 12 februari 1976. // *En levande vilja / Olof Palme ; urval: Hans Dahlgren ... ; [redigering: Sven Ove Hansson]*. – Stockholm : Tiden, 1987. – S. 11–17
cf. 8701
Äo: Demokrati; Folk rörelser
- 7611 **Den ekonomiska politiken**. // Riksdagens protokoll. – 1975/76:147, s. 111–119, 125–127, 131–134
Äo: Arbetslöshet; Borgerligt regeringsalternativ; Ekonomisk politik; Familjepolitik; Högerkrafternas propaganda; Löntagarfonder; Partipolitik, socialdemokraterna; Valet 1976
- 7612 **Energihushållningen**. // Riksdagens protokoll. – 1975/76:111, s. 123–131, 137–139, 142–144
Äo: Energihushållning; Energi politik; Energi politik, centerpartiet; Kärnkraftsfrågan; Politisk moral
- 7613 **Finansdebatt**. // Riksdagens protokoll. – 1975/76:79, s. 137–146, 152–154, 157–160
Äo: Ekonomisk politik; Marknadsekonomi; Näringspolitik; Partipolitik, moderaterna; Småföretagande; Stålintusti; Stålverk 80; Varvsindustri
- 7614 **Fri- och rättigheter i grundlag**. // Riksdagens protokoll. – 1975/76:149, s. 135–141; 1975/76:150, s. 155–159, 162–163
Äo: Demokrati; Folksuveränitet; Författningsfrågor; Ideologier; Medborgerliga fri- och rättigheter; Oppositionspolitik, folkpartiet

- 7615 **Föredrag.** // Handelsanställdas förbund. Kongress (17 : 1976 : Malmö), Protokoll. – 1976. – S. 192–198
 Även publ.: Olof Palme vid Handelsanställdas förbunds kongress i Malmö den 12 maj 1976. // Två tal om skatter och solidaritet. [S.l. : s.n., 1976]. S. [1–10]
 Äo: Högerkrafternas propaganda; Kvinnor på arbetsmarknaden; Offentliga sektorn; Partipolitik, moderaterna; Skattepolitik; Skatter; Solidaritet; Sysselsättningspolitik
- 7616 **En god miljö – ett samhällsmål** : statsminister Olof Palmes anförande vid Riksbbyggens kongress i Stockholm den 30 mars 1976. – Stockholm : Riksbbyggen, 1976. – 12 s. – (Kring bostad ; 9)
 Äo: Avfallshantering; Bilism; Fysisk planering; Försurning; Miljövård
- 7617 **Gästerna hälsas – tal av gäster.** // Landsorganisationen i Sverige. Kongress (19 : 1976 : Stockholm), Protokoll. – 1976. – D. 1, s. 14–16
 Äo: Högerkrafternas propaganda
- 7618 **Löntagarfonder.** // Riksdagens protokoll. – 1975/76:57, s. 81–83, 91–94, 99–100, 102–103, 104–105
 Äo: Blandekonomi; Ekonomisk demokrati; Inflytande; Kapitalbildning; Löntagarfonder; Maktkoncentration; Meidner, Rudolf; Oppositionspolitik, borgerlig
- 7619 **So etwas Unvergleichbares wie Freude – Gedanken zur Familienpolitik** : [Rede zur Familienkonferenz der SPD am 15. März 1976 in Darmstadt]. // Olof Palme : ”Er rührte an die Herzen der Menschen” : Reden und Texte / zusammengestellt von Freimut Duve. – Reinbek bei Hamburg : Rowohlt, 1986. – (Rororo aktuell ; 5919). – S. 107–116
 cf. 8601
 Äo: Arbetslivets förnyelse; Familjepolitik; Jämställdhet; Kvinnor på arbetsmarknaden; Mansrollen
- 7620 **Social democracy and the liberation struggle in Southern Africa** : statement at the Congress of the Socialist International, Geneva, November 26–28, 1976. // Liberation of Southern Africa : selected speeches of Olof Palme / edited by E.S. Reddy. – New Dehli : Vikas, 1990. – S. 7–12

cf. 9002

Äo: Apartheid; Befrielseörelser; Europeiska socialdemokratin; Nationellt oberoende; Rasism; Sydafrika; Södra Afrika

- 7621 **Socialdemokratin och befrielsekampen i Södra Afrika** : [anförande vid Broderskapsrörelsens kongress i Skövde den 6 augusti 1976]. // Tiden. – 68(1976):6, s. 309–313

Även publ.: The future of Southern Africa : socialism and apartheid. // Socialist affairs. 26(1976):4/5, s. 110. [Utdrag]

Äo: Apartheid; Befrielseörelser; Europeiska socialdemokratin; Sydafrika; Södra Afrika

- 7622 **Statsminister Olof Palme: Kongressdeltagare ...** // TCO. Kongress (13 : 1976), Protokoll. – 1976. – S. 8–18

Äo: Arbetslagstiftning; Arbetstlivets förnyelse; Arbetsmarknadspolitik; Byråkrati; Ekonomisk politik; Offentliga sektorn; Skattepolitik; Svenska modellen; Sysselsättningspolitik

- 7623 **Statsminister Palmes lunchtal i Kreml den 6 april vid officiellt besök i Sovjetunionen.** // Utrikesfrågor 1976. – Stockholm, 1977. – (Aktstycken utgivna av Utrikesdepartementet ; N.S., 1:C:26). – S. 35–37

Äo: Europeiska säkerhets- och samarbetskonferensen; Sverige och Sovjetunionen

- 7624 **Sveriges ekonomi: Varningen** : ur ett införande vid valupptaktsmöte i Växjö, 21 augusti 1976. // En levande vilja / Olof Palme ; urval: Hans Dahlgren ... ; [redigering: Sven Ove Hansson]. – Stockholm : Tiden, 1987. – S. 90

cf. 8701

Äo: Ekonomisk politik; Valet 1976

- 7625 **Tal av kongressens gäster.** // Folkets husföreningarnas riksorganisation. Kongress (14 : 1976 : Stockholm), Protokoll. – 1976. – S. 31–35

Även publ.: Utdrag ur statsminister Olof Palmes tal vid den 14:e Folketshuskongressen ... // Olof Palme och våra Folkets hus : utdrag ur tal av Olof Palme ... / korta kommentarer ... Erik Södersten. 1988. S. 19–22

cf. 8801

Äo: Demokrati; Folkets hus; Medborgerliga fri- och rättigheter

- 7626 **Tal av statsminister Olof Palme.** // Landsorganisationen i Sverige. Kongress (19 : 1976 : Stockholm), Protokoll. – 1976. – D. 2, s. 1235–1249
Även publ.: En hyllning till den svenske arbetaren. // Arbetet. 1976-06-17, s. 2. [Utdrag]
Äo: Arbetare; Arbete; Arbetslagstiftning; Arbetlivets förnyelse; Energi-politik; Löntagarfonder; Sjödin, Stig; Skattepolitik; Sysselsättningspolitik; Valet 1976
- 7627 **Tal av statsminister Olof Palme.** // Svenska fabriksarbetareförbundet. Kongress (26 : 1976 : Stockholm), Protokoll. – 1976. – S. 57–69
Äo: Arbetlivets förnyelse; Arbetsmiljö; Facklig-politisk samverkan; Högerkrafternas propaganda; Kapitalism; Partipolitik, socialdemokraterna (historik); Skattepolitik; Solidaritet
- 7628 **Åtgärder med anledning av rekommendation av Europarådet angående antisemitismen i Sovjetunionen.** // Riksdagens protokoll. – 1975/76:85, s. 5, 6–7
Äo: Judarna; Mänskliga rättigheter; Sovjetunionen
- 7629 **Åtgärder mot ungdomsarbetslösheten.** // Riksdagens protokoll. – 1975/76:87, s. 55–58, 66–71, 79–82
Äo: Sysselsättningspolitik; Ungdomar på arbetsmarknaden; Ungdomsarbetslöshet

Artiklar

- 7630 **Assyriernas framtid kan tryggas av alla engagerade :** [svar på öppet brev från Allan Björk]. // Länstidningen. – 1976-09-15, s. [20]
Äo: Assyrier; Flyktingar; Invandrapolitik
- 7631 **Ett barnvänligt Sverige.** // Sydsvenska dagbladet snällposten. – 1976-06-27, s. 2
Äo: Barn; Familjepolitik; Föräldraförsäkring
- 7632 **Borgarna tror de kan regera i strid med LO och TCO :** Olof Palme om smutskastningen av fackföreningsrörelsen. // LO-tidningen. – 56(1976):20, s. 6
Äo: Borgerliga partier och löntagarna; Högerkrafternas propaganda; Löntagarfonder; Valet 1976

- 7633 **En bred folklig reformpolitik.** // Kommunaltjänstemannen. – 40(1976):6, s. 24–25
Ingår i artikelserie
Äo: Högerkrafternas propaganda; Partipolitik, socialdemokraterna (historik); Valet 1976
- 7634 **Detta är vår kulturpolitik :** de fem partiledarna svarar på ett öppet brev från P O Enquist : Olof Palme: Vi kan tvingas pruta –. // Expressen. – 1976-09-08, s. 4–5
Palmes bidrag: **Vi kan tvingas pruta** –
Äo: Kulturpolitik
- 7635 **Din röst tryggar en folklig reformpolitik.** // Kommunalarbetaren. – 66(1976):16, s. 25–26
Äo: Arbetslivets förnyelse; Jämställdhet; Det mjuka samhället; Offentliga sektorn; Det starka samhället; Valet 1976
- 7636 **Gyllensten anger inga alternativ :** [svar på artikel av Lars Gyllensten]. // Dagens nyheter. – 1976-09-09, s. 4
Äo: Energipolitik; Kärnkraftsfrågan
- 7637 **Inga atomvapen kommer från civil kärnkraft :** [svar på artikel av Eva Moberg]. // Vi. – 63(1976):38, s. 24, 33
cf. 7640
Äo: Energipolitik; Kärnkraftsfrågan; Kärnvapen
- 7638 **Konsten att citera :** [svar på artikel av Bertil Ohlin]. // Dagens nyheter. – 1976-07-25, s. 2
Äo: Citatförfalskning; Facklig-politisk samverkan
- 7639 **Kriget i Angola – befrielsekampens fortsättning.** // Dagens nyheter. – 1976-02-04, s. 4
Även publ.: Sweden, Angola and Cuba. // Daily news. 1976-02-18, s. 4.
– La Suède, l'Angola et Cuba. // Le rendez-vous suédois : conversations avec Serge Richard. Paris, 1976. S. 185–191
cf. 7601
Äo: Angola; Befrielseörelser; Biståndspolitik; Kuba; Nationellt oberoende; Sverige och Afrika; Vapenexport; Våld
- 7640 **Kärnkraft bättre än olja :** [svar på öppet brev från Annika Stigsdotter och artikel av Eva Moberg]. // Vi. – 63(1976):37, s. 40–41
cf. 7637
Äo: Energipolitik; Kärnkraftsfrågan; Kärnvapen; Radioaktivt avfall

- 7641 **Nej till onödig byråkrati.** // Barometern. – 1976-06-16, s. 2
Äo: Byråkrati; Förvaltning; Offentliga sektorn
- 7642 **Palme lovar skarpa ordalag mot kontinentländer som dränker oss i luftsmuts.** // Land. – 1976:16, s. 29
Äo: Försurning; Internationellt samarbete; Luftföreningar; Miljöförstoring; Svavelföreningar
- 7643 **Politisk renhårighet.** // Dagens nyheter. – 1976-05-16, s. 2
Äo: Energipolitik; Energipolitik, centerpartiet; Kärnkraftsfrågan; Politisk moral; Vallöften
- 7644 **Regeringen skapar oro.** // Aftonbladet. – 1976-11-01, s. 2
Äo: Regeringspolitik, Fälldin 1; Svikna vallöften; Vallöften
- 7645 **Suecia y el Tercer Mundo.** // Nueva sociedad. – 1976:23, s. 15–17
Äo: Biståndspolitik; Förenta nationerna; Ny ekonomisk världsordning; Tredje världen
- 7646 **Sverige i världen.** // Morgonbris. – 1976:1, s. 10–11
Äo: Internationell solidaritet; Ny ekonomisk världsordning; Sverige
- 7647 **Tillsammans gör vi ett bra land bättre!** // Norrländska socialdemokraten. – 1976-09-18, s. 2
Äo: Partipolitik, socialdemokraterna; Valet 1976
- 7648 **Två sidor av samma politik :** [svar på öppet brev från Gunnar Sundberg]. // Vi. – 63(1976):13, s. 8
Äo: Fred; Försvaret; Kapprustning; Neutralitetspolitik
- 7649 **Vi behöver kärnkraften.** // Expressen. – 1976-09-15, s. 2
Äo: Energipolitik; Energipolitik, centerpartiet; Kärnkraftsfrågan
- 7650 **”Vi skall ständigt kräva stöd till Södra Afrikas frigörelse”.** // Broderskap. – 48(1976):17/18, s. [20]
Äo: Befrielseörelser; Regeringspolitik, Fälldin 1; Södra Afrika; Utrikespolitik
- 7651 **”Visst lyssnar LO på kritik!” :** [svar på artikel av Per Ahlmark]. // Svenska dagbladet. – 1976-07-03, s. 3
Äo: Inflytande; Kapitalbildning; Landsorganisationen i Sverige; Löntagarfonder; Maktkoncentration; Meidner, Rudolf

- 7652 **Vårt behov av tekniker.** // Ny teknik. – 1976:22, s. 6
Äo: Teknik; Teknik och samhälle; Tekniker

Intervjuer

- 7653 **Berlinguer è davvero come me?** / Arturo Motti. // Oggi. – 32(1976): 10, s. 14–17
Äo: Demokratisk socialism; Jämlikhet; Kommunism; Skattepolitik; Valet 1976
- 7654 **Dagen möter Olof Palme** / Per Östlin, Leif Ottenvang. // Dagen. – 1976-03-20, s. 16–17
Äo: Abort; Arbetarrörelsen och kyrkan; Israel; Kristendom och politik; Kuba; Mellanöstern; Religion
- 7655 **Dans l'Europe du Sud, les partis communistes sont forts et la classe ouvrière est faible, car elle est isolée par l'idéologie** / Jacqueline Grapin. // Le Monde. – 1976-06-[?], s. 19, 23
Äo: Arbetslivets förnyelse; Byråkrati; Demokratisk socialism; Europa; Kommunism; Löntagarfonder
- 7656 **Det är en sån oerhörd brist på generositet i den politiska debatten** / Elisabeth Frankl. // Expressen. – 1976-08-22, Söndagsexpressen, s. 14–15
Ingår i intervjuserie
Äo: Diktaturens kreatur; Olof Palmes retorik; Politikerrollen; Politisk moral; Politiskt språk; Satans mördare; Socialdemokrater
- 7657 **Esperando a España** / Juan A. Hervada. // Cambio 16. – 1976:232, s. 42–45
Äo: Demokratisk socialism; Ideologi; Kommunism; Spanien; Svenska modellen; Västeuropa
- 7658 **For the first time, global solidarity has been made a key issue of our programme.** // Ceres. – 1976:Jan./Feb., s. 33–35, [37]
Äo: Biståndspolitik; Ny ekonomisk världsordning; U-länderna
- 7659 **Fälldin fick hemligt bud – men valde m och fp** / Sven Svensson. // Dagens nyheter. – 1976-12-24, s. 9
Äo: Ekonomisk politik; Samarbete med centerpartiet 1971; Sysselsättningspolitik

- 7660 **Färre statliga företagsköp de närmaste åren** / Arne Larsson. // Dagens industri. – 1976-08-03, s. 3
Äo: Förstatligande; Löntagarfonder; Näringslivet och staten; Planmässig hushållning; Ägande
- 7661 **Den första stora intervjun med Olof Palme efter valnederlaget** / Gunnar Fredriksson, Dieter Strand. // Aftonbladet. – 1976-10-13, s. [22–23]
Äo: Energipolitik; Valanalys; Valet 1976
- 7662 **Har du jobbet kvar efter valet i höst, Olof Palme?** / Sven-Oskar Ruhmén, Lars Svedgård. // Aftonbladet. – 1976-05-27, s. 10–11
Ingår i intervjuserie
Äo: Borgerligt regeringsalternativ; Framtidstro; Högerkrafternas propaganda; Monarki; Partipolitik, socialdemokraterna; Valet 1976
- 7663 **Ingen tvekan, jag satsar på barnen** / Östen Johansson. // Vår bostad. – 1976:6, s. 14–15, 18
Äo: Bostadspolitik; Segregation
- 7664 **Interview d'Olof Palme** : [2 novembre 1976] / Guy de Faramond. // Suède : la réforme permanente / [sous la direction de Guy de Faramond et Claude Glayman]. – Paris : Stock, 1977. – (Livredossier ; 1). – S. 329–333
Äo: Ekonomisk demokrati; Löntagarfonder; Valet 1976
- 7665 **Mit der Schießerei sucht die "DDR" die Konfrontation** / Herbert Kremp. // Die Welt. – 1976-08-14, s. 7
Äo: Ekonomisk demokrati; Kommunism; Löntagarfonder; Meidner, Rudolf; Partipolitik, socialdemokraterna; Valet 1976
- 7666 **Motståndarnas övertramp stärker oss** / Olle Stegrell. // Vi. – 63(1976):23, s. 10–11
Ingår i intervjuserie
Äo: Byråkrati; Högerkrafternas propaganda; Kooperation; Partipolitik, socialdemokraterna; Politiska affärer; Valet 1976
- 7667 **Många vänliga människor har tagit med mig i sina böner.** // Svensk veckotidning. – 42(1976):36, s. 7, 19
Ingår i intervjuserie
Äo: Bön; Energipolitik; Israel; Judarna; Kommunism; Kristendom och politik; Monarki; Palestinafrågan; Republik; Valet 1976

- 7668 **Nu går vi vidare!** / Frans Nilsson, Harry Ekblom. // Arbetet. – 1976-08-27, s. 3
 Ingår i artikelserie
 Äo: 12-punktsprogrammet 1969; Byråkrati; Högerkrafternas propaganda; Partipolitik, socialdemokraterna
- 7669 **”Nu tar vi det tredje steget – den ekonomiska demokratin”.** // Affärsvärlden. – 1976:1/2, s. 19–21
 Äo: Ekonomisk demokrati; Industriell demokrati; Kapitalbildning; Konsumentpolitik; Löntagarfonder; Medbestämmande; Meidner, Rudolf; Planmässig hushållning
- 7670 **Palme, vet du nu varför du förlorade?** / Olle Palmborg. // Expressen. – 1976-12-17, s. 18
 Äo: Kommunism; Kärnkraftsfrågan; Löntagarfonder; Regeringspolitik, Fälldin 1; Stålintusti; Valet 1976
- 7671 **Partiledarna ger besked i invandrarfrågor** / David Schwarz. // Invandrare och minoriteter. – 3(1976):2, s. 2–8
 Äo: Hemspråksundervisning; Invandrare; Invandrapolitik
- 7672 **Le rendez-vous suédois : conversations avec Serge Richard** / Serge Richard. // *Le rendez-vous suédois : conversations avec Serge Richard.* – Paris : Stock, 1976. – (Les grands leaders). – S. 7–159
 Innehåll: Mes origines. Un socialisme à hauteur d’homme. Dans l’arène. La bataille de l’éducation. La Suède vue d’ailleurs ; Ailleurs vu de la Suède. Et les communistes. Eloge du réformisme. L’Etat, c’est nous tous. Le travail et la dignité. Construire l’avenir
 Även publ.: Samtal med Serge Richard / övers. Gunilla Banks. // Med egna ord : samtal med Serge Richard och Nordal Åkerman. 1977. S. 7–42. [Utdrag]. – Ungdomsåren. // *Palme själv : texter i urval / redigerad av Sven Ove Hansson.* 1996. S. 9–20. [Utdrag]
 cf. 7601, 7701, 9601
 Äo: Demokrati; Europafrågor; Ideologier; Kommunism; Palme, Olof; Reformism; Socialdemokrati; Utbildningsfrågor; Vietnamfrågan; Välfärdssamhället
- 7673 **Socialisering en praktisk fråga** / Bertil Månsson. // Arbetet. – 1976-08-11, s. 3
 Ingår i intervjuserie
 Äo: Ekonomisk politik; Kärnkraftsfrågan; Löntagarfonder; Partipolitik, socialdemokraterna; Valet 1976

7674 **A Swedish economic survey** / Uwe Siemon-Netto. // International herald tribune. – 1976-06-21, s. [7]–8

Äo: Arbetslivets förnyelse; Ekonomisk demokrati; Ekonomisk politik; Skattepolitik

1976

Den strävan till förnyelse och demokratisering av arbetslivet som satt sin prägel på 1970-talets reformarbete innebär sammantaget den största spridning av makt och inflytande som ägt rum i vårt land sedan den allmänna rösträtten genomfördes. Dess drivkraft är synen på arbetets betydelse i människornas liv, uppfattningen att arbetet ger rätt till bestämmande i produktionen, övertygelsen att människor kan ta ansvar för framtiden. Under hela industrisamhällets framväxt har den synen gällt att det är ägandet till kapital som ger rätt och förmåga att bestämma i företagen. Som en konsekvens härav uppfattades den enskilda människan lätt som en opersonlig produktionsfaktor. Detta skall förändras. I stället framträder hon som en skapande och särpräglad individ med vilja och förmåga att ta ansvar och att samverka med andra.

Ur anförande i riksdagen den 2 juni 1976.¹

På HSB:s bostadsriksdag talade Olof Palme om framtiden. Han konstaterade då: ”Just i dag – den 2 juni 1976 – behandlar riksdagen ett lagförslag som kommer att vara mycket betydelsefullt för hur 1984 års svenska samhälle skall se ut. Det är den nya lagen om medbestämmande. Den gamla § 32 försvinner till historien. Arbetarna och tjänstemännen får vara med och bestämma i företagen, i den offentliga förvaltningen, i stat och kommun och landsting. Det är alltså en historisk dag.”² I talet på LO:s kongress två veckor senare, som Olof Palme själv kallade ”en hyllning till den svenske arbetaren”, sammanfattade han 1970-talets reformarbete på arbetslivets område: ”Reformarbetet griper djupt in i arbetstagarnas vardag. Dess drivkraft är att människor inte skall behöva gå till sitt arbete i en känsla av fruktan. Fruktan att bli uppsagd, friställd, utslagen. Oro för att bli skadad, förgiftad, nedsliten. Vanmakt över att ingenting ha att säga till om. Vi befinner oss i begynnelsen av en social omdaning och demokratisering av det svenska arbetslivet. Detta arbetsliv skall producera varor och tjänster, utnyttja tekniska framsteg, lägga grunden till goda levnadsvillkor och materiellt välstånd. Allt detta är mycket viktigt. Men det är ett arbetsliv som också skall rymma trygghet, gemenskap och glädje. Det

¹ 7608

² 7604

är ett grundläggande budskap i förnyelsen av arbetslivet. [...] Nu sker en förändring. Vi är inne i det andra stora skedet av frigörelse för de svenska arbetarna. Återigen är det viljan till solidaritet och drömmen om människovärdet som är drivkraften. Och återigen måste denna frigörelse för att nå sitt syfte vara de svenska arbetarnas eget verk.”³

1976 kom helt att präglas av höstens val till riksdagen. De frågor som dominerade debatten var förutom regeringsfrågan; den ekonomiska krisen och sysselsättningen, den framtida energiförsörjningen, i synnerhet kärnkraftsfrågan, löntagarfonderna och socialismen, samt en rad s.k. ”affärer”, bl.a.: Transports ordförande Hans Ericsons resa till Spanien; Ingmar Bergman som greps av polis under pågående repetition på Dramaten misstänkt för skattebrott; Astrid Lindgrens angrepp på det svenska skattesystemet som inledde den s.k. Pomperipossadebatten.

Valkampen kom i första hand att stå mellan socialdemokratin och centern. Energifrågan spelade en avgörande roll, där Thorbjörn Fälldin drev en framgångsrik kampanj mot kärnkraften, medan Olof Palme också försökte varna för riskerna med de fossila bränslena. I ett stort tal i Sundsvall den 1 februari 1975 hade Olof Palme redovisat socialdemokratins syn formulerad i fyra ”hornpelare”: att minska förbrukningen med iakttagande av att energipolitiken inte fick hindra fullföljandet av de grundläggande sociala målen, arbete åt alla, trygghet, social utjämning och en god arbetsmiljö; en aktiv oljepolitik: ”Många råvaror, i detta sammanhang främst de fossila bränslena, är inte förnyelsebara. Utsläppen av koloxid genom förbränningen av kol, olja och gas kan på mycket lång sikt medföra en påverkan av klimatet med oöverskådliga konsekvenser för levnadsbetingelserna.”; en tryggad kraftförsörjning ”med utbyggnad av smärre vatten drag och kompletteringar i redan utbyggda älvar. Försiktighet när det gäller utbyggnad av kärnkraften.”; internationell samverkan, med forskning och utveckling av nya energikällor och besparingsåtgärder.⁴ I maj 1975 hade riksdagen med stor majoritet antagit regeringens förslag till energipolitik. I debatten i riksdagen våren 1976 betonade Olof Palme att ”nyckelordet i energipolitiken är och förblir *hushållning*.”⁵

Den andra viktiga frågan i valrörelsen handlade om effekterna av det förslag till löntagarfonder som LO-ekonomen Rudolf Meidner presenterat

³ 7626

⁴ 7513

⁵ 7612

i augusti 1975. Förslaget innebar att det skulle bli möjligt att på 25–30 års sikt överföra aktiemajoriteten till löntagarna i företag med mer än 100 anställda. 1976 års LO-kongress antog förslaget, vilket väckte enormt motstånd från näringslivet och de borgerliga partiernas sida. Olof Palme intog en avvaktande hållning och menade i en riksdagsdebatt i januari 1976 att det inte skulle vara möjligt ”att utarbeta ett lagförslag som kan bli föremål för riksdagens behandling före 1979 års val”.⁶ Valet slutade med borgerlig seger, socialdemokraterna förlorade 0,9% jämfört med 1973 och fick nu 42,7% av rösterna, eller i riksdagsmandat en minskning med 4 till 152. Den 20 september 1976 lämnade Olof Palme in den socialdemokratiska regeringens avskedsansökan till talman Henry Allard. Den kvarstod som expeditionsministär till den 7 oktober, då den nyvalda riksdagen efter talmannens förslag utsåg centerpartiets ledare Thorbjörn Fälldin till ny statsminister med rösterna 174 mot 160.

⁶ 7618